

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 października 2018 r.,
sprawy **T.K.**
skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 14 maja 2018 r., sygn. akt II AKa [...] /18,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt XVIII K [...] /17

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

T.K. został oskarżony o to, że:

- I. w okresie od lutego 2008 r. do czerwca 2010 r. w W. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej określanej jako „grupa [...]”, której członkowie mieli na celu popełnianie przestępstw, w tym obrót znacznymi ilościami substancji psychotropowych i środków odurzających tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.,
- II. w okresie od lutego 2008 r. do maja 2008 r. w W., działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej określanej jako „grupa [...]”, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w

celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, wbrew przepisom art. 33-35 i 37 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii brał udział w obrocie środkami odurzającymi w znacznej ilości, w postaci heroiny w ilości nie mniejszej niż 8.000 gram oraz marihuany w ilości nie mniejszej niż 1.200 gram, przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, a dopuścił się go w okresie 5 lat od odbycia kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności, będąc skazanym za umyślne przestępstwo podobne popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w W. z dnia 31 marca 1998 r. sygn. akt VIII K [...] /95 na karę 5 lat pozbawienia wolności, którą odbywał m.in. w okresie od 17 czerwca 2003 r. do 09 czerwca 2004 r. tj. o przestępstwo z art 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt XVIII K [...] /17:

- uznał oskarżonego T.K. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. skazał go na karę roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności;
- uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od lutego 2008 r. do końca maja 2008 r. w W. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wbrew przepisom art. 33-35 i 37 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadził do obrotu środki odurzające w znacznej ilości w postaci heroiny w ilości nie mniejszej niż łącznie 6 kilogramów oraz marihuany w ilości nie mniejszej niż łącznie 500 gramów, w ten sposób, że wskazane środki odurzające w znacznych ilościach zbywał cyklicznie A.R. nie będącemu ich konsumentem celem dalszej odsprzedaży, przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie przestępczej określanej jako „grupa [...]” mającej na celu popełnianie przestępstw oraz czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa

stałe źródło dochodu, a nadto w opisanych w wyroku warunkach powrotu do przestępstwa tj. przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu sprzed nowelizacji na mocy ustawy z 01.04.2011 r. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu sprzed nowelizacji na mocy ustawy z 01.04.2011 r. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę 200 stawek dziennych grzywny, przyjmując, iż jedna stawka dzienna grzywny odpowiada kwocie 20 zł;

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. w brzmieniu sprzed nowelizacji na mocy ustawy z dnia 23.03.2017 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w związku ze skazaniem za drugi z przypisanych oskarżonemu czynów orzekł przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnionego przestępstwa w kwocie 415.000 zł.

Na podstawie art. 85 §1,2 k.k., art. 85 a k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten został zaskarżony apelacją przez obrońcę oskarżonego T.K.

Sąd Apelacyjny w [...], po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z dnia 14 maja 2018 r., sygn. akt II AKa [...]/18 utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego zarzucając rażące naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a to art. 433 § 3 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak należytego uzasadnienia uznania za niezasadne podniesionych w apelacji zarzutów, jak również wybiórcze i ogólnikowe odniesienie się do zarzutów, w tym poprzez przyjęcie ustaleń Sądu I instancji za własne w zakresie:

1) uznania przez Sąd Okręgowy przynależności T.K. do grupy przestępczej w sytuacji gdy:

a) w ocenie obrony wskazanie przez Sąd Apelacyjny, że „na stronie 8 i 9 Sąd Okręgowy dość szczegółowo i wystarczająco kwestię tę przedstawił”, w sytuacji w której samo sformułowanie „dość szczegółowo” może wskazywać na brak przekonania Sądu Apelacyjnego w tym zakresie,

b) w ocenie obrony argumentacja Sądu Okręgowego zawarta na stronie 8 i 9 uzasadnienia w grupy przestępczej, i wskazanie, że skład osobowy grupy był zmienny oraz powołanie cytatu z zeznań świadka kto miał należeć do grupy „jak kojarzy” świadek nie jest wystarczające dla przypisania odpowiedzialności karnej w tym zakresie,

c) powyższe pozostaje bez wpływu na nierozważanie zarzutu dotyczącego braku sformułowania w opisie czynu, jak również w uzasadnieniu czasokresu przynależności określonych osób do tej grupy wraz z momentami rozpoczęcia i zakończenia działalności, a tym samym nie ustalił, czy oskarżony działał w warunkach koniecznych do uznania bytu czynu z art. 258 § 1 k.k.;

2) uznania za wiarygodne zeznań świadka A.R., jak również argumentacji Sądu Okręgowego w tym zakresie, że „w sprawie względem osoby A.R. nie ujawniły się żadne okoliczności, które dawałyby podstawę do odmówienia wiary jego zeznaniom, czy też choćby podawały w wątpliwość obiektywizm jego relacji” w sytuacji gdy takie przekonanie jest niezgodne z ujawnionym w sprawie materiałem dowodowym, a ponadto okoliczności ujawnione w toku postępowania w ocenie obrony eliminują dowód z zeznań świadka koronnego jako dowód mogący stanowić podstawę skazania;

3) uznania przez Sąd Okręgowy za niewiarygodne zeznań świadka A.P. która jednoznacznie wskazywała, że organy ścigania organizowały spotkania z udziałem zarówno jej, jak i A.R., gdzie była ustalana treść zeznań, przy czym:

a) Sąd Apelacyjny nie wskazał, czemu brak jest podstaw, aby przypisywać organom ścigania organizowanie opisywanych przez A.P. spotkań mających na celu nakłanianie świadków do składania fałszywych zeznań, w sytuacji, gdy doświadczenie życiowe poparte doświadczeniem zawodowym wskazuje, że organy ścigania niejednokrotnie podejmują działania niezgodne z obowiązującymi przepisami w celu pozyskania materiału dowodowego;

b) A.P., jak zeznała, nie zna T.K., zatem nielogiczne byłoby aby świadek składała zeznania, które mają chronić skazanego, którego nie zna, przed odpowiedzialnością karną narażając się jednocześnie na odpowiedzialność karną za składanie fałszywych zeznań;

4) uznania przez Sąd Okręgowy, że A.P. nie potrafiła w sposób przekonujący odwołać swych zeznań złożonych w toku postępowania przygotowawczego, pomimo że świadek w sposób spójny, logiczny i wiarygodny opisała przyczyny zmiany stanowiska w tym zakresie;

5) uznania przez Sąd Apelacyjny, że brak kontaktu ze świadkiem A.P. nie może podać w wątpliwość rzeczowej i logicznej oceny jej zeznań, w sytuacji gdy, jak wynika z lektury uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, to między innymi bezpośredni kontakt Sądu ze świadkiem R. przekonał Sąd do prawdziwości jego depozycji zatem w pełni uzasadnione jest wnioskowanie, że brak takiego kontaktu ze świadkiem A.P. uniemożliwił prawidłową weryfikację jej zeznań na podstawie kryterium bezpośredniości, któremu Sąd Okręgowy przypisał wszakże istotną rolę w procesie oceny dowodu.

W konkluzji kasacji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...]. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w K. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k. Postępowanie sądowe w rozpoznawanej sprawie nie jest obarczone żadnymi uchybieniami wymienionymi w art. 439 k.p.k., jak również innymi, które obrońca wskazuje, jako rażące naruszenia prawa, mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w drodze nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest kasacja, możliwe jest tylko w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa, czy to materialnego, czy procesowego, zgodnie z treścią art. 523 k.p.k. Podnoszone w kasacji zarzuty muszą więc wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło na etapie postępowania odwoławczego.

Na wstępie wskazać należy, że zarzuty kasacyjne są w dużej mierze powtórzeniem zarzutów podniesionych przez obrońcę w apelacji, które to Sąd Apelacyjny, stosując się do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., rozpoznał, a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k.,

podał, dlaczego uznał je za niezasadne. Niejednokrotnie Sąd Najwyższy zajmował stanowisko, że powtórzenie w kasacji argumentacji prezentowanej uprzednio w apelacji może być skuteczne tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy nie rozpozna należycie wszystkich zarzutów i nie odniesie się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2014 r., sygn. II KK 180/14, LEX nr 1488796). O obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można więc mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym (w ogóle się do nich nie odniesie), zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, tj. sąd uznaje za zasadne albo niezasadne, bez wyjaśnienia swojego stanowiska, względnie argumentacja ta będzie zawierała braki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2013 r., sygn. V KK 278/13, LEX nr 1422129). Obrońca wskazuje w kasacji na takie właśnie powody wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, tym niemniej, jego stanowisko w zestawieniu z treścią uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jak również oceną poprawności sposobu dokonywania ustaleń faktycznych przez Sąd I instancji (którego to procesu prawidłowość kwestionuje skarżący) doprowadziła Sąd Najwyższy do konkluzji o bezzasadności kasacji.

Analiza zarzutów kasacji pozwala stwierdzić, że w niniejszej sprawie, pod pozorem rzekomego wadliwego rozpoznania zarzutów apelacji, jak również poprzez wysuwanie dodatkowych uwag odnoszących się do ustaleń faktycznych w sprawie, kasacja chce poddać kontroli Sądu kasacyjnego merytoryczną treść wyroku Sądu I instancji.

W pierwszej kolejności obrońca wskazuje na sformułowanie użyte przez Sąd Apelacyjny, a to „na stronie 8 i 9 Sąd Okręgowy dość szczegółowo i wystarczająco kwestię tę przedstawił” upatrując w nim braku przekonania Sądu *ad quem* co do kompletności uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego. Tego rodzaju twierdzenie obrońcy nie jest w tym wypadku uprawnione. Wbrew zapatrywaniom skarżącego, sformułowanie, którym posłużył się Sąd odwoławczy, nie wyraża jego wątpliwości co do trafności poddawanego kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia. Sąd Apelacyjny

odnosząc się do zarzutu apelacji kwestionującego fakt ustalenia składu tzw. „grupy [...]” użył kwestionowanego przez obrońcę sformułowania w celu wyrażenia aprobaty dla prawidłowego (dość szczegółowo i wystarczająco – podkr. SN) dokonania oceny materiału dowodowego w tym zakresie (Sąd Okręgowy wskazuje na skład grupy i wewnętrzne mechanizmy jej funkcjonowania). Również to, że w zacytowanych przez Sąd Okręgowy zeznaniach A.R., w których świadek wskazywał na niektórych członków grupy przestępczej, użyto sformułowania „kojarzę” nie stanowi samo przez się wystarczającej podstawy kwestionowania orzeczenia Sądu odwoławczego.

Podkreślić należy, że w niniejszej sprawie Sąd II instancji nie dokonywał własnych ustaleń faktycznych, co znajduje odzwierciedlenie w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Wielokrotnie już Sąd Najwyższy wypowiadał nie tracący swej aktualności pogląd, iż stopień szczegółowości rozważań sądu odwoławczego uzależniony jest od jakości wywodów zawartych w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji oraz we wniesionym środku odwoławczym i w zależności od tych czynników może przybierać formę mniej lub bardziej rozbudowanego wyводу. Jeżeli zatem sąd odwoławczy, podziela w pełni dokonaną przez sąd I instancji ocenę dowodów i kwalifikację prawną czynu, może zaniechać w uzasadnieniu swojego wyroku szczegółowego odnoszenia się do zarzutów apelacji, bowiem byłoby to zbędnym powtórzeniem argumentacji tego sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt IV KK 107/17, LEX nr 2312479).

Następnie obrońca kwestionuje sam fakt przynależności T.K. do zorganizowanej grupy przestępczej, wskazując, że nie został on wystarczająco udowodniony. Zarzut ten dotyczy ustaleń faktycznych, dokonywanych w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy. Z prawidłowo ocenionych przez Sąd zeznań świadków nie tylko wynika fakt uczestnictwa T.K. w zorganizowanej grupie przestępczej, ale i obraz jego działalności w tej grupie w zakresie obrotu środkami odurzającymi, w tym jego umiejscowienie w hierarchii tej grupy. W świetle tak jednoznacznego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie zarzut ten jawi się, jako nieuzasadniony.

Kolejnym zagadnieniem wskazywanym przez obrońcę, jako powód wniesienia kasacji są zeznania świadka koronnego A.R., który zdaniem obrońcy zeznaje nieprawdę. Obrońca nie wskazuje jednakże żadnych okoliczności, które miałyby świadczyć o ich nieprawdziwości czy też je wręcz „eliminowały, jako dowód mający stanowić podstawę skazania”. Zeznania te były oceniane przez Sąd I instancji i zestawiane z innymi dowodami w sprawie. Sąd I instancji, miał świadomość tego, że świadek koronny, jak każdy świadek, ma obowiązek mówić prawdę, a rzeczą sądu, poprzez bezpośredni kontakt ze świadkiem, jest ocenić, czy ten obowiązek został spełniony. Wskazuje on zatem, na fakt bezpośredniego kontaktu ze świadkiem koronnym A.R. na rozprawie, który utwierdził ten Sąd w przekonaniu, że nie ujawniły się żadne okoliczności, które dawałyby podstawę do odmówienia wiarygodności jego depozycjom czy poddawały w wątpliwość ich obiektywizm. Świadek koronny opisywał przestępstwa, w których dokonaniu sam brał udział, nie umniejszając swojej w nich roli, nie starając się jednocześnie wykazać większej roli skazanego. Wyjaśnienia te znalazły następnie potwierdzenie w zeznaniach świadków G.W. i A.P.

Następnie obrona stara się zakwestionować prawdziwość zeznań A.P., starając się wykazać, że mogły one zostać zmanipulowane w trakcie rzekomych spotkań, które organy ścigania miały organizować z jej i A.R. udziałem, a które miały na celu uzgodnienie treści ich depozycji. Na poparcie tej tezy autor kasacji wskazuje na doświadczenie życiowe oraz zawodowe. Wskazuje też (w pkt. 4), iż A.P. odwołała swoje zeznania w trakcie postępowania sądowego (zresztą w sposób, którego prawidłowość obrońca kwestionuje w pkt. 5). Sąd I instancji w sposób prawidłowy ocenił wiarygodność informacji, które A.P. przekazywała etapie postępowania przygotowawczego, występując w roli podejrzanego. Co najmniej dziwi w tej sytuacji sugestia autora kasacji, jakoby jej relacje miały być ustalane w trakcie specjalnie organizowanych przez organy ścigania spotkań. Za prawidłowe – w świetle obszernych wyjaśnień A.P. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego – musi być uznane stanowisko Sądu *meriti*, który nie dał wiary jej depozycjom składanym na etapie postępowania sądowego.

Podobnie nieuzasadnione jest twierdzenie obrońcy w zakresie, w jakim podnosi on, że skorzystanie przez Sąd Okręgowy z możliwości przewidzianej w art.

396 § 2 k.p.k. uniemożliwiło prawidłową weryfikację jej zeznań na podstawie kryterium bezpośredniości. Skarżący nie wykazał, aby w realiach niniejszej sprawy, skorzystanie przez Sąd *meriti* ze wspomnianej instytucji naruszało w istotny sposób gwarancje, jakie daje oskarżonemu zasada bezpośredniości. Zauważyć trzeba, iż obrońca T.K. brał udział w posiedzeniu Sądu, który realizował odezwę Sądu Okręgowego i aktywnie uczestniczył w przesłuchaniu świadka A.P. Nie wykazał też, aby w toku tej czynności ujawniły się tego rodzaju okoliczności, które uzasadniałyby tezę, że bez bezpośredniego przesłuchania świadka na rozprawie nie jest możliwe prawidłowe dokonanie oceny jego depozycji, w szczególności wobec obecnych twierdzeń świadka o ogólnej niepamięci w odniesieniu do szczegółów zdarzeń sprzed 6 lat.

Zarzuty kasacji jawią się zatem, jako niezasadne.

Mając na uwadze powyższe argumenty orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.